

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 302/2010-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/48/2006 a uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co/52/2009 z 27. februára 2009 a sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/48/2006 a uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co/52/2009 z 27. februára 2009 a sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „... podal... žalobu proti prokurátorke vojenskej prokuratúry, ktorá odmietla potrestať... vyšetrovateľov... pre nečinnosť. Súd vec posudzoval v konaní č. 57678/00 a konštatoval porušovanie práv sťažovateľa garantované čl. 6 ods. 1 a čl. 13. Teda žaloba... bola dôvodná...

Zákonná sudkyňa nemala právo konanie 15 C/48/2006 zmariť a nemala právo vymáhať súdne poplatky, nemala právo neustanoviť advokáta, ktorý mal chrániť sťažovateľa pred justičnými úskokmi a chrániť základné práva sťažovateľa.

Sťažovateľ správne žiadal aj náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko nerešpektovanie rozsudku Súdu je hrubý neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, je to zásah do jeho zdravia... a života (prekonal krvácanie do mozgu v čase nečinnosti polície a prokuratúry a stal sa trvalým invalidom v roku 2003...

Súdy nemali právo vymáhať súdne poplatky, čím porušili čl. 6 ods. 1 Dohovoru a rovnako odvolacie súdy porušili čl. 13, pretože protizákonne uznesenia potvrdzovali ďalšími protizákonnými uzneseniami.“

3. Sťažovateľ je toho názoru, že jeho v petite označené práva boli porušené, a preto ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález tohto znenia:

„... Okresný súd... porušuje základné práva D. B. garantované čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 1.

Krajský súd... porušuje základné právo D. B. garantovaný čl. 13 Dohovoru a čl. 6 ods. 1 (konal neverejne)...

Okresný súd... je povinný zaplatiť p. B. satisfakciu 20.000 Eur (pre opakované delikty) a Krajský súd... sumu 50.000 Eur (pre opakované delikty) v lehote 15 dní od právoplatnosti Nálezu ÚS SR. V prípade omeškania má D. B. právo vymáhať aj úroky z omeškania vo výške 17.6 % z dlžnej sumy od dňa povinnosti zaplatiť do zaplatenia...

Ústavný súd zrušuje uznesenie 8 Co/52/2009-125 z dňa 27. 02. 2009 a uznesenie 4 Co/425/2009-141 z 28. 04. 2010 a vec vracia na ďalšie konanie. Prikazuje konať bez zbytočných prieťahov. V prípade ďalších prieťahov budú sankcie zdvojnásobené.“

4. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie advokáta na konanie pred ústavným súdom z dôvodov, že *„je bez príjmov od mája 2006, invalid a nositeľ ŤZP, nemá možnosť zárobku pre zlý zdravotný stav“*.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, a to postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/48/2006 a uzneseniami krajského súdu sp. zn. 8 Co/52/2009 z 27. februára 2009 a sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010.

II.A

K namietanému postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/48/2006 a uzneseniu krajského súdu sp. zn. 8 Co/52/2009 z 27. februára 2009

8. Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná. Ak ústavný súd zistí, že sťažnosť sa týka toho istého sťažovateľa a tej istej veci (v danom prípade toho istého súdu a toho istého konania pred ním), sťažnosť odmietne ako neprípustnú už po jej predbežnom prerokovaní.

9. Ústavný súd zo spisu sp. zn. Rvp 902/2009 zistil, že sťažovateľ 1. júna 2009 doručil ústavnému súdu sťažnosť, v ktorej (zhodne s touto sťažnosťou, pozn.) namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/48/2006 a uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Co/52/2009 z 27. februára 2009. O tejto sťažnosti vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 902/09 nebolo doteraz rozhodnuté.

10. Z týchto dôvodov (bod 9) rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že sťažnosť v časti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/48/2006 a proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 8 Co/52/2009 z 27. februára 2009 odmietol ako neprípustnú (pozri bod 8).

II.B

K namietanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010

11. Sťažovateľ namietal tiež porušenie v petite (bod 3) označených práv uznesením sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010, ktorým krajský súd potvrdil prvostupňové uznesenie o neustanovení právneho zástupcu navrhovateľovi (sťažovateľovi). Okrem v texte uvedenej výhrady, že „*sudkyňa... nemala právo neustanoviť advokáta*“, sťažovateľ v petite sťažnosti v tejto súvislosti namietal tiež okolnosť, že krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010 rozhodol na neverejnom zasadnutí („*konal neverejne*“).

12. Ústavný súd koná na základe princípu subsidiarity zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

13. Podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle stabilnej súdnej praxe [pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 27. septembra 2001 sp. zn. 5 Cdo 102/01] rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím (II. ÚS 102/04). V inej veci najvyšší súd v odôvodnení uviedol (rozsudok najvyššieho súdu z 28. februára 2001 sp. zn. 2 Cdo 114/2000): *„Podľa § 237 písm. f) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a tiež zakladá samostatný dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p. aj vtedy, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.“*

14. V danom prípade sťažovateľ v rozsahu v sťažnosti namietaných okolností (bod 11 *in fine*) mal reálnu možnosť využiť na ochranu porušených svojich práv dovolanie proti namietanému uzneseniu krajského súdu, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok, a bolo už jeho subjektívnym právom, či toto právo využije, alebo nevyžije.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti (proti namietanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co/425/2009 z 28. apríla 2010) odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa Občianskeho súdneho poriadku.

III.

16. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2010